مقالاتی که در این صفحه منتشر می‌شود، از مهم‌ترین منابع خارجی درباره مجموعه موضوعات مرتبط با ایران یا دیگر تحولات و رویدادهای مهم جهان گزینش شده است. هدف اصلی از انتشار این مقالات، ارائه مستقیم و بی‌واسطه مهم‌ترین تحلیل‌ها در حوزه‌های راهبردی به تحلیلگران فارسی‌زبان است. کاملا روشن است که تحلیل‌های مندرج در این مقالات موضع روزنامه «وطن امروز» نیست. شاید در بسیاری از موارد «وطن امروز» دیدگاهی اساسا متفاوت داشته باشد و حتی در بقیه صفحات روزنامه به نقد آنها بپردازد.

همچنین بدیهی است در برخی از این مقالات رسانه برای رسیدن به نتایج دلخواه خود و عملیات روانی روی مخاطب هدف، تعمدا اطلاعات غلط و تحلیل‌های جهت‌دار گنجانده است.

مطالعه مستمر این مقالات این امکان را به خواننده خواهد داد با ذهنیت‌های راهبردی غرب درباره ایران یا دیگر تحولات مهم جهان آشنا شود.

نظارت بر برنامه هسته‌ای ایران یک موفقیت بین‌المللی

THE NATIONAL INTEREST

جاشوا رونر: هدف از مذاکرات هسته‌ای میان ایران و آمریکا، کمرنگ کردن جنبه‌های برنامه هسته‌ای ایران به ازای کاهش تحریم‌هاست. حامیان این توافق موضوع رژیم بازرسی‌های فراگیر را برجسته می‌کنند که بر پایبندی ایران بر تعهداتش نظارت دارد. برخی دیگر نیز چنین استناد می‌کنند که رژیم بازرسی‌ها فرصت خوبی برای گردآوری اطلاعات از جمله فرصت بررسی دقیق مبنای ساختاری و تولیدی برنامه هسته‌ای ایران و نه فقط تاسیسات هسته‌ای این کشور را فراهم می‌آورد. افزون بر آن بازرسی‌های جدید، کل چرخه سوخت هسته‌ای ایران را در بر خواهد گرفت که این بدین معناست که ایران اگر بخواهد بازرسان را فریب بدهد، چاره‌ای ندارد جز اینکه یک برنامه موازی مخفیانه برای چرخه سوخت ایجاد کند. این کار راه را برای بازرسان به منظور شناسایی کوچک‌ترین فریبکاری و تخلف ایران از تعهدات هسته‌ای خود، آسان‌تر و هموارتر خواهد کرد.

با این همه برخی دیگر از منتقدان ابراز نگرانی می‌کنند که جامعه اطلاعاتی طی چند دهه گذشته به‌رغم این واقعیت که برنامه هسته‌ای ایران در کانون توجه و نظارت بین‌المللی قرار داشته است، از عهده ردیابی تحولات و پیشرفت‌های برنامه هسته‌ای ایران برنیامده‌اند. آنها تاکید دارند آژانس‌های اطلاعاتی ناکارآمد و آسیب‌پذیر هستند و ناچارند در برابر نقاط ضعف و کاستی‌های خود کوتاه بیایند ولی هیچیک از این ادعاها درست نیست. برخلاف دیدگاه‌های رایج، جامعه اطلاعاتی در ردیابی و نظارت بر برنامه هسته‌ای ایران موفق عمل کرده است.

گزارش ملی برآورد اطلاعاتی آمریکا در سال ۲۰۰۷ را درباره برنامه هسته‌ای ایران در نظر بگیرید که به محض انتشار خلاصه ارزیابی‌های آن، موجی از انتقادات را به همراه داشت. «هنری کیسینجر» آن را «گمانه‌زنی سیاسی» در لباس یک برآورد هوشیارانه توصیف کرد. «وال‌استریت‌ژورنال» آن را یک «شکست مفتضحانه» خواند. «پیتر هوکسترا» رئیس سابق کمیته اطلاعاتی مجلس نمایندگان آمریکا نیز آن را «یک مشت آشغال» توصیف کرد.

ولی در واقع گزارش برآورد ملی اطلاعاتی آمریکا در این باره دقیق و درست بود. در این گزارش چنین نتیجه‌گیری شده بود که ایران تا قبل از سال ۲۰۰۳ یک برنامه هسته‌ای سازماندهی‌شده داشته است ولی تحت فشارهای بین‌المللی تلاش رسمی در این جهت را متوقف کرده است. هیچ نشانه‌ای از نادرست بودن این گزارش یا اینکه ایران کار روی جنبه‌های نظامی برنامه هسته‌ای خود را احیا کرده باشد به دست نیامده است. با این همه ردیابی تحقیقات در سطح آزمایشگاهی کاری بسیار دشوار خواهد بود.

از همه مهم‌تر این برآوردها نشان می‌دهد ایران همچنان به نصب سانتریفیوژهای غنی‌سازی و کار روی فناوری‌های مربوط ادامه می‌دهد. در عوض نادیده گرفتن نتیجه‌گیری‌های این گزارش انتقادآمیز است، زیرا فرآیند انباشت مواد هسته‌ای اصلی‌ترین بخش تبدیل شدن به یک قدرت هسته‌ای است. در این گزارش آمده بود ایران در طول دوره زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ به لحاظ فنی قادر به تولید «اورانیوم غنی‌شده بالا» در سطح کافی برای تولید سلاح خواهد بود. ایران- در صورت ادامه غنی‌سازی- تا نوامبر سال ۲۰۱۳ بیش از حد کافی برای تولید یک بمب اتم، اورانیوم انباشته کرده است. دو سال بعد از جنجال بر سر گزارش اطلاعاتی آمریکا، ایران وجود تاسیسات غنی‌سازی اورانیومی فردو را فاش کرد که در دل کوهستانی در نزدیکی شهر قم احداث شده بود. این افشای غافلگیرکننده این باور را تقویت کرد که جامعه اطلاعاتی به‌درستی نمی‌تواند فعالیت‌های هسته‌ای مخفیانه ایران را ردیابی کند و برخی ناظران این موضوع را نشانه‌ای دال بر محدودیت‌های توان اطلاعاتی ارزیابی کردند. ولی هنوز مشخص نیست سیا یا هر نهاد دیگر غافلگیر شده و از این موضوع اطلاع نداشته است. مقامات اطلاعاتی در آن زمان اینگونه توضیح دادند که آنها از وجود تاسیسات فردو اطلاع داشتند ولی هم به علت نگرانی همیشگی از لو رفتن منابع و شیوه‌های جاسوسی خود و هم به منظور کسب بالاترین سطح اطمینان درباره ماهیت این تاسیسات، مایل به علنی شدن این موضوع نبودند.

گفته می‌شود تصاویر ماهواره‌ای مدت‌ها قبل از اقدام ایران در نصب تجهیزات در این مکان در سال ۲۰۰۹، عملیات مشکوک حفاری را در این منطقه ردیابی و شناسایی کرده بود. اگرچه مقامات اطلاعاتی به روشنی برای اقدامات خود دلایل موجه داشتند، ولی بعدها هیچ گزارش دیگری که نشان دهد آنها قصد فریب افکار عمومی را داشته‌اند، به دست نیامد. منتقدان ادعا می‌کنند نهادهای اطلاعاتی به‌راحتی از دیدگاه‌های گذشته خود درباره ایران عقب‌نشینی کرده‌اند. چنانکه «جان بولتون» در مقاله‌ای در «نیویورک‌تایمز» اعلام کرد گزارش اطلاعاتی سال ۲۰۰۷ چیزی بیش از یک تفکر امیدوارانه واهی نبود.

البته شاید این تنها عقیده بولتون نبود چون اظهارنظرهای جامعه اطلاعاتی همواره بر مفاد این گزارش انطباق داشت. به‌عنوان مثال مدیر اطلاعات ملی در گزارش سالانه خود در کنگره تاکید کرده بود برنامه تسلیحاتی ایران در سال ۲۰۰۳ پایان یافته است ولی برنامه غنی‌سازی این کشور ادامه داشته و ایران برای دستیابی به چرخه سوخت، سخت تلاش می‌کند. ایران ممکن است درصدد دستیابی به سلاح هسته‌ای باشد ولی در برابر فشارهای سیاسی و اقتصادی حساس است و مقامات ایران هنوز تصمیم نهایی خود را درباره ایجاد یک زرادخانه هسته‌ای اتخاذ نکرده‌اند. با وجود همه انتقادات از نحوه عملکرد جامعه اطلاعاتی، این نهاد در ردیابی فعالیت‌های هسته‌ای ایران طی یک دهه گذشته خوب عمل کرده است. هنوز هیچ نشانه‌ای از ناکارآمدی واضح در نتیجه‌گیری‌های این نهاد به دست نیامده است. به عبارت بهتر، شاید دلیل کافی برای بدبینی درباره توافق هسته‌ای آینده با ایران وجود داشته باشد ولی اطلاعات نادرست و کذب نمی‌تواند یکی از دلایل این بدبینی باشد.

پایگاه‌اینترنتی‌نشنال‌اینترست

مخالفان توافق هسته‌ای ایران سعی در بازتعبیر آن دارند

The Washington Post

برایان مورفی: حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران پیامی برای کنگره آمریکا داشت: اینکه شما از طرف‌های مذاکره‌کننده برای دستیابی به یک توافق هسته‌ای با دولت اوباما و دیگر قدرت‌های جهان نیستید. اما روحانی درباره چالش برخورد با قانونگذاران سرسخت در کشور خودش چیزی نگفت. تندروهای پارلمان ایران ساعاتی پس از سخنان روحانی، یک گزاره‌برگ (فکت‌شیت) درباره توافق احتمالی، به‌منظور محدود کردن برنامه هسته‌ای تهران در ازای کاهش تحریم‌های بین‌المللی منتشر کردند.

این سند در واقع بیشتر فهرستی از خواسته‌ها و تکرار درخواست‌های قبلی درباره دامنه جاه‌طلبی‌های اتمی ایران است که ممکن است اکنون ارتباط چندانی با مصالحه‌های مدنظر در تلاش مذاکره‌کنندگان برای توافق نهایی در ماه ژوئن نداشته باشد.

اما این اقدام نشان می‌دهد اوباما، رئیس‌جمهور آمریکا تنها فردی نیست که با مشکل متقاعد کردن نمایندگان شکاک و کنجکاو درباره مزیت‌های یک توافق احتمالی مواجه است.

پارلمان ایران موسوم به «مجلس شورای اسلامی» فاقد قدرت نفوذی است که کنگره آمریکا طبق قانون اساسی دارد. همه تصمیمات مهم در زمینه سیاست، امنیت و امور خارجه- والبته توافقات هسته‌ای- برعهده رهبر عالی ایران، آیت‌الله علی خامنه‌ای و نزدیکان وی در حکومت است. اما مجلس به‌کلی منفعل و بی‌خاصیت نیست. میان نمایندگان مجلس نزاع‌های عقیدتی با همان شور و حرارت نزاع قانونگذاران در واشنگتن رخ می‌دهد. آنها همچنین رؤسای جمهوری قبلی را به چالش کشیده‌اند، از جمله محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور سابق را وادار کردند به سوالاتی درباره سوءمدیریت خود پاسخ دهد. مذاکرات هسته‌ای بدون حمایت آیت‌الله خامنه‌ای تا این حد پیشرفت نمی‌کرد. این بدین معنی است که صدای مخالفت در ایران ممکن است بلند باشد اما مادامی که او- رهبر معظم- از مذاکرات حمایت می‌کند بعید است روند مذاکرات به طور جدی تضعیف شود.

اما اقدام نمایندگان مجلس حاکی از آن است که با توجه به قریب‌الوقوع بودن انتخابات پارلمانی ایران- سال ۲۰۱۶- تندروها می‌خواهند نشان دهند در امور ایران نقش حاشیه‌ای ندارند. آنها همچنین امیدوارند از اهرم نفوذ کافی برای اعمال فشار بر دولت روحانی- از طریق آیت‌الله خامنه‌ای- برای کسب امتیازات بیشتر به نفع ایران قبل از حصول یک توافق هسته‌ای برخوردار باشند. جهان با کشمکش‌های کنگره یا مصرف داخلی آشناست، مانند انتقادهای تند «تام کاتن» جمهوریخواه از توافق هسته‌ای ایران. قانونگذاران ایران همین رویه را زمانی که موضوع کسب امتیازات سیاسی در میان باشد، دنبال می‌کنند.

«توصیه‌هایی» که گروهی از قانونگذاران ایران، اخیرا منتشر کردند تا حد زیادی از همان لحن سرسختانه کاتن و متحدان جمهوریخواهش برخوردار بود.

در این سند ۱۲ نکته‌ای که «خبرگزاری فارس» ایران منتشر کرد، بر پایبندی در هر توافق نهایی به «خطوط قرمز»ی که قبلا [آیت‌الله] خامنه‌ای، قبل از بده بستان‌های مذاکرات هسته‌ای ترسیم کرد، تاکید شده است، از جمله حفظ سطح کنونی تقریبا ۱۰ هزار دستگاه سانتریفیوژ تولید سوخت هسته‌ای. طبق فکت‌شیت آمریکا که پس از تنظیم چارچوب توافق این ماه سوییس منتشر شد، تعداد سانتریفیوژهای فعال ایران به ۵ هزار دستگاه کاهش خواهد یافت.

قانونگذاران ایران همچنین تاکید کردند تحریم‌های بین‌المللی فورا پس از حصول توافق نهایی لغو شود. قدرت‌های جهانی لغو تدریجی تحریم‌های اقتصادی را در صورت تحقق معیارهای تعیین‌شده در عقبگرد برنامه هسته‌ای ایران مدنظر دارند.

مخالفان ایرانی توافق هسته‌ای حتی مدت‌زمان توافق نهایی را زیر سوال بردند. آمریکا و دیگران یک چارچوب زمانی ۲ دهه‌ای را در نظر گرفته‌اند. تندروهای ایران می‌گویند مدت زمان توافقنامه باید پس از ۵ سال منقضی شود.

«ابراهیم کارخانه‌ای» رئیس کمیته هسته‌ای مجلس که این سند را ارائه داد، گفته است هر چیزی غیر از لغو کامل تحریم‌ها برای ایران «بی‌فایده» است.

واشنگتن‌پست

روش‌های اعمال فشار بر ایران در یمن

THE WALL STREET JOURNAL

دیون نیسنباون: به گفته مقامات نظامی آمریکا، نیروی دریایی آمریکا در دریای سرخ این ماه یک کشتی باری را که مشکوک به ارسال تسلیحات ایران برای شورشیان حوثی در یمن بود، مورد بازرسی قرار داد. در عملیات تجسس کشتی پانامایی توسط ناوشکن یواس‌اس‌استرت آمریکا در اول آوریل هیچ چیز پیدا نشد اما به گفته مقامات رسمی، این اقدام اولین مورد از عملیات نیروی دریایی آمریکا در بازرسی کشتی‌ها بوده است که بخشی از یک تلاش در حال گسترش برای تضمین قطع هرگونه ارسال تجهیزات جنگی تعیین‌کننده از قبیل موشک‌های زمین به هواست که تهدیدی برای حملات هوایی تحت رهبری سعودی به حوثی‌ها خواهد بود. مقامات آمریکایی و سعودی می‌گویند تهران سال‌ها از حوثی‌ها به لحاظ تسلیحاتی، مالی و آموزشی حمایت کرده است. ایران این ادعاها را رد می‌کند. یک مقام دفاعی ارشد گفت آمریکا از تلاش تهران برای ارسال موشک‌های زمین به هوا برای این گروه شبه‌نظامی مطلع است. مقامات رسمی آمریکا می‌گویند ارتش آمریکا از زمان تجسس کشتی پانامایی عملیات کنترل و نظارت خود را در منطقه تقویت کرده است تا بتواند اقدامات ایران و حوثی‌ها را برای تغییر روند جنگ به نفع خودشان به دقت تحت نظر داشته باشد. یک مقام نظامی ارشد آمریکا درباره ایرانیان گفت: آنها مسیر هوایی و دریایی آسانی (به یمن) ندارند و هرگونه تلاش‌شان- از بارگیری تا تحویل- با دقت تحت کنترل است.

به گفته مقامات نظامی آمریکا، تاکنون ظاهرا عملیات نظامی هماهنگ مانع از آن شده است ایران برای کمک‌رسانی به حوثی‌ها به مخاطره‌جویی بزرگی دست بزند. مقامات نظامی آمریکا گفتند امیدوارند تمایل ایران به دستیابی به توافقی با آمریکا و متحدانش به منظور برچیده شدن تحریم‌ها در ازای اعمال محدودیت‌هایی درباره برنامه هسته‌ای‌اش منجر به تعدیل تلاش‌های تهران در کمک به حوثی‌ها شود.

یک مقام نظامی آمریکایی گفت: «فکر نمی‌کنم سطح تعهد ایران (نسبت به یمن) در این مرحله به حدی باشد که به مخاطره‌جویی بیشتری دست بزند. اگر آنها قادر به چنین کاری بودند و هزینه چندانی برایشان نداشت، به نظر من وارد عمل می‌شدند اما حوثی‌ها متحدی نیستند که ایران حاضر باشد هر کاری برای آنها بکند». ایران از مدت‌ها قبل به لحاظ کمک نظامی به حوثی‌ها مورد سوءظن بوده است. ۲ سال قبل مقامات یمنی یک کشتی مملو از تسلیحات شامل موشک‌های زمین به هوا و راکت‌های کاتیوشا را در سواحل آن کشور توقیف و خدمه آن را دستگیر کردند. به عقیده مقامات یمنی، آن تسلیحات به‌عنوان بخشی از تلاش تهران در حمایت از شبه‌نظامیان حوثی قرار بود برای آن جنگجویان ارسال شود. عربستان‌سعودی در روزهای اخیر ایران را متهم کرده است که اعضای نیروی قدس سپاه پاسداران قدرتمند خود را برای ارائه مشاوره به حوثی‌ها به یمن اعزام کرده است. تلاش‌های جدید برای قطع حمایت ایران از شورشیان حوثی، برای تضعیف جنگجویان حوثی بسیار مهم است. مقامات رسمی آمریکا گفتند، بمباران‌ها خسارات قابل ملاحظه‌ای به حوثی‌ها وارد کرده و پیشرفت آنها را در شهر جنوبی عدن کند کرده است اما ضربه فلج‌کننده‌ای وارد نکرده است. به همین علت آمریکا و عربستان‌سعودی سعی دارند مانع از دسترسی جنگجویان حوثی به تسلیحات مورد نیازشان برای ادامه جنگ شوند.

با توجه به اینکه فرودگاه‌های یمن بشدت آسیب دیده و هیچ مسیر زمینی بین ایران و یمن بدون گذر از عربستان‌سعودی وجود ندارد، خط ساحلی طولانی این کشور بهترین گزینه برای ایران جهت ارسال سلاح برای حوثی‌هاست. یکی از بزرگ‌ترین نگرانی‌های آمریکا و عربستان‌سعودی تلاش احتمالی ایران برای ارسال موشک‌های زمین به هوا به یمن است تا جنگجویان حوثی بتوانند از آن در مقابله با بمباران‌ها استفاده کنند. یک مقام دفاعی ارشد آمریکا گفت: ما مراقبیم و می‌دانیم آنها چنین قصدی دارند.

وال‌استریت‌ژورنال

موج حملات جمهوریخواهان پس از اعلام نامزدی کلینتون در انتخابات

REUTERS

بسیاری از جمهوریخواهان از جمله ۲ تن از نامزدهای ریاست‌جمهوری و دیگر رقبای احتمالی و فعالان حزبی، بلافاصله پس از اعلام نامزدی رسمی هیلاری کلینتون برای شرکت در انتخابات، مبارزه‌ای تمام‌عیار بر ضد وی آغاز کردند و حتی برخی قبل از اعلام نامزدی وی این مبارزه را آغاز کردند. تا برپایی گردهمایی‌های رسمی برای معرفی نامزدهای هر یک از احزاب بیش از یک‌سال وقت باقیست و انتخابات نوامبر سال ۲۰۱۶، ۱۸ ماه دیگر برگزار می‌شود ولی کلینتون از مدت‌ها قبل اصلی‌ترین نامزد دموکرات‌ها به شمار می‌رفت و جمهوریخواهان از مدت‌ها قبل کمر به مخالفت با وی بسته بودند. بعداز اعلام رسمی نامزدی هیلاری، عکسی از وزیر خارجه سابق آمریکا روی صفحه اصلی وبسایت کمیته ملی حزب جمهوریخواه قرار گرفت که روی آن علامتی با مضمون «هیلاری را متوقف کنید» نقش بسته بود. حامیان جمهوریخواهان در طول روز با قرار دادن پیام‌هایی روی این سایت، کل فعالیت حرفه‌ای کلینتون را چه به‌عنوان بانوی اول این کشور هنگامی که همسرش بیل کلینتون، رئیس‌جمهور آمریکا بود و چه به‌عنوان وزیر خارجه به باد انتقاد گرفتند ولی بخش اعظم انتقادات بر عملکرد وی در وزارت خارجه طی سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳، بویژه نحوه برخورد وی با ماجرای حمله به مقر دیپلماتیک آمریکا در بنغازی لیبی و نیز کمک‌های مالی اهدایی خارجی به بنیاد کلینتون و استفاده وی از حساب ایمیل شخصی متمرکز بود.

از جمله «اسکات واکر» فرماندار ایالت ویسکانسین که بسیاری از وی به‌عنوان نامزد احتمالی جمهوریخواهان نام می‌برند، در پیامی نوشت: «هیلاری کلینتون به‌عنوان وزیر خارجه معمار سیاست خارجی شکست‌خورده‌ای بود که ما هم‌اکنون شاهد اجرای آن توسط باراک اوباما، رئیس‌جمهور هستیم». جب بوش، فرماندار سابق فلوریدا برادر جورج دبلیو بوش، رئیس‌جمهور سابق آمریکا که انتظار می‌رود وی نیز برای تصدی ریاست‌جمهوری در کاخ‌سفید تلاش کند نیز در پیامی اعلام کرد ما باید عملکردی بهتر از سیاست خارجی کلینتون -اوباما داشته باشیم؛ سیاستی که به مناسبات ما با متحدانمان لطمه زده است و دشمنان ما را جسور کرده است.

وی از مردم خواست در این مبارزه به جمهوریخواهان بپیوندند. «راند پل» سناتور جمهوریخواه از کنتاکی که وی نیز از هفته گذشته تبلیغات خود را برای شرکت در انتخابات سال ۲۰۱۶ آغاز کرد، نخستین تبلیغات ویدئویی ضدکلینتون خود را منتشر کرد. «تد کروز» سناتور تگزاس که وی نیز درصدد اعلام نامزدی است با انتشار ویدئویی هشدار داد انتخاب کلینتون به مثابه امکان تداوم دوره ریاست‌جمهوری باراک اوباما برای سومین دوره متوالی است. وی سوابق سیاست خارجی کلینتون را محکوم کرد. کروز گفت: «در دوران تصدی کلینتون بر وزارت خارجه ما شاهد ظهور و قدرت گرفتن روسیه، ایران و گروه تروریستی داعش بوده‌ایم. ما می‌دانیم که دولت کلینتون نیز هیچ فرقی با دولت اوباما نخواهد داشت و طرح‌هایی مانند طرح مراقبت‌های بهداشتی (اوباما کر)، موضوعاتی مانند عفو و تداوم حملات به حقوق مبتنی بر قانون اساسی همچنان ادامه خواهد یافت.

رویترز

اجماع سیاسی در تصمیم‌گیری‌های داخلی و خارجی ایران تأثیر بسیاری دارد

The Washington Post

فرزان ثابت: توضیحات درباره تصمیم جمهوری اسلامی ایران برای آمدن به پای میز مذاکرات و توافق هسته‌ای اغلب روی خواسته رای‌دهندگان ایرانی و انتخاب حسن روحانی به‌عنوان رئیس‌جمهور تاکید دارد. متحد نبودن محافظه‌کاران در ایران یکی از عوامل مهم تاثیرگذار در انتخاب روحانی و تصمیم‌گیری برای مذاکره بوده است. درک کامل این عامل برای فهمیدن علت اصلی تصمیم ایرانی‌ها برای مذاکره و نیز ارزیابی ادعاها درباره اینکه توافق نهایی برای ساختار سیاسی داخلی ایران چه اهمیتی خواهد داشت، بسیار مهم است. روحانی در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۳ با وعده‌هایی در سیاست خارجی برای پایان دادن به بحران هسته‌ای و لغو تحریم‌های اقتصادی و نیز وعده‌های داخلی برای افزایش آزادی‌های اجتماعی و سیاسی پیروز شد. البته باید خاطرنشان کرد در تحلیل‌های انجام شده درباره علت‌های پیروزی روحانی در انتخابات ریاست‌جمهوری، نقش اختلافات سیاسی در میان محافظه‌کاران ایران نادیده گرفته شده است بویژه پس از انتخابات بحث‌برانگیز ریاست‌جمهوری سال ۲۰۰۹ بسیاری از محافظه‌کاران سنتی ایران به مخالفت با شکل و فرم سیاست‌های محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور وقت و متحدان محافظه‌کار بسیار تندرو وی برخاستند. موضوع هسته‌ای یکی از مهم‌ترین موضوعات مورد اختلاف میان محافظه‌کاران سنتی و تندرو بود. در رقابت‌های انتخاباتی ۲۰۱۳ این تنش‌های داخلی باعث بروز دودستگی در میان محافظه‌کاران شد و آنها نتوانستند بر یک یا دو نامزد وابسته به این جناح اتفاق‌نظر پیدا کنند. تصمیم محافظه‌کاران سنتی برای جداکردن راه و هدف خود از محافظه‌کاران تندرو در موضوع هسته‌ای راه را برای پیروزی روحانی در انتخابات هموار کرد.

سیستم سیاسی ایران براساس احزاب سیاسی که در بسیاری کشورهای غربی تعریف شده، نیست. در عوض جریان سیاسی ایران مبتنی بر اتحاد بین شخصیت‌های مهم سیاسی، مراکز قدرت و حوزه‌های انتخابی کلیدی تعریف می‌شود.

اکثر تحلیلگران سیاست ایرانی‌ها در خارج از کشور، روی میانه‌روهایی که انگلیسی را به‌خوبی صحبت می‌کنند از یک طرف و محافظه‌کاران بسیار تندرو از طرف دیگر تمرکز دارند. البته اکنون در برخی موارد مرکز ثقل سیاست ایران به سمت محافظه‌کاران سنتی تغییر کرده است. برخی محافظه‌کاران بسیار معروف ایران عبارتند از علی لاریجانی رئیس مجلس، صادق لاریجانی رئیس قوه قضائیه و علی‌اکبر ولایتی وزیر سابق امور خارجه ایران. آنها نفوذ بسیار زیادی در بسیاری از مراکز قدرت از جمله دادگستری، شورای نگهبان، مجلس و مجلس خبرگان دارند. آنها اگر براساس ایدئولوژی و منافع خود با میانه‌روها یا محافظه‌کاران تندرو همسو شوند، برای تسهیل یا مانع‌تراشی در طیف وسیعی از موضوعات سیاسی از قدرت بسیار زیادی برخوردارند. در حالی که محافظه‌کاران سنتی همچنان از دیپلماسی هسته‌ای روحانی و تلاش‌هایش برای لغو تحریم‌های بین‌المللی حمایت می‌کنند، چنین اجماعی برای اجرایی شدن وعده‌های رئیس‌جمهور در موضوعات داخلی از جمله آزادی اجتماعی و سیاسی به چشم نمی‌خورد. همانطور که محمدعلی کدیور و علی هنری به‌تازگی اعلام کرده‌اند، قوه مجریه درجات گسترده قدرت در تصمیم‌گیری درباره سیاست‌های خارجی و داخلی دارد. به عبارت دیگر قوه مجریه نمی‌تواند به تنهایی در بسیاری از مسائل داخلی و خارجی تصمیم‌گیری کند. برای ایجاد تغییرات سیاسی بزرگ باید حمایت محافظه‌کاران سنتی نیز جلب شود. دست‌کم روحانی می‌داند محافظه‌کاران در مسائلی همچون آزادی اجتماعی و سیاسی اتحاد دارند بنابراین باید در این حوزه انتظارات خود را از دولت روحانی کاهش دهیم. سرنوشت میرحسین موسوی، مهدی کروبی و زهرا رهنورد، رهبران جنبش سبز که از سال ۲۰۱۱ تاکنون بدون محاکمه در حبس خانگی به سر می‌برند، از جمله مثال‌هایی از این دست است که نباید از روحانی انتظارات بسیاری داشت. تاکنون هیچ اقدامی برای پایان دادن حصر خانگی آنها انجام نشده است.

رئیس‌جمهور سابق و چهارمین رهبر جنبش سبز نیز ممنوع‌التصویر شده است. پرونده رضا فرجی‌دانا، وزیر سابق علوم- که روحانی در این وزارتخانه نقش بیشتری به اصلاح‌طلبان برجسته داده بود تا به فساد و سیاست‌های دوره احمدی‌نژاد پایان دهد- بیانگر این موضوع است. مجلس وی را استیضاح و برکنار کرد.

آیت‌الله رفسنجانی یکی دیگر از رهبران اصلی میانه‌رو در ماه مارس گذشته نتوانست در رای‌گیری برای ریاست مجلس خبرگان رای آورد. مجلس خبرگان یک نهاد از روحانیون منتخب است که مسؤولیت آن انتخاب و نظارت بر رهبر عالی است.

برخی معتقدند توافق هسته‌ای می‌تواند این فرصت را در اختیار روحانی و متحدانش قرار دهد تا در انتخابات پارلمانی و مجلس خبرگان که قرار است در سال ۲۰۱۶ برگزار شود، شانس بیشتری داشته باشند. البته در این استدلال نقش گزینش‌گری شورای نگهبان که اکثریت آن را محافظه‌کاران تشکیل می‌دهند، نادیده گرفته شده است. این شورا صلاحیت نامزدهای انتخابات مختلف را تعیین می‌کند البته نباید نادیده گرفت که امضای توافق نهایی هسته‌ای اعتبار روحانی و متحدانش را بشدت در داخل کشور افزایش می‌دهد و این امکان را برایش فراهم می‌کند تا اجماع جدیدی در موضوعات گسترده‌ای در داخل شکل دهد.

واشنگتن‌پست

۲۵٪ تخفیف ویژه
Encyclopedia World of Knowledge
دانشنامه‌ی ۲ جلدی دنیـای دانش
کتاب مرجع
دیدنی‌ترین کتاب علمی با تصاویر خیره کنند با موضوعات خواندنی مانند: آشنایی با بدن انسان، تکنولوژی، انرژی و حرکت، نجوم و فضا و پرندگان، ماهی‌ها، دوزیستان، پستانداران، خزندگان و دایناسورها و ....
با ارائه این صفحه از ۲۵٪ تخفیف ویژه برای کتاب دانشنامه دنیای دانش برخوردار شوید.
تهران - خیابان جمهوری اسلامی - بین میدان بهارستان و استقلال کوچه مظفری کوچه یکم- پلاک ۲
تلفن: ۳۳۱۱۷۷۳۵-۳۳۹۰۵۵۱۵
www.payambooks.com
انتشارات پیام آزادی
ناشر کتاب‌های مرجع
Payam E Azadi

انتشارات انقلاب اسلامی
وابسته به دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی)
ثبت سفارش برای تهیّه کتاب و دسترسی به کلّیه آثار منتشر شده توسط انتشارات انقلاب اسلامی و بهره‌مندی از آخرین مطالب و اخبار مرتبط با آثار رهبر معظّم انقلاب، در پایگاه اطّلاع رسانی:
BOOK-KHAMENEI.IR
با ارسال عدد ۱ به شماره ۱۰۰۰۲۰۱۲۰ از جدیدترین محصولات این نشر مطلع شوید.
تورّق ■ مشخصات ■ خرید ■ نسخه الکترونیکی
مرکز پخش محصولات ۶۶۴۸۳۹۷۵ - ۶۶۴۹۳۵۴۸
پست الکترونیکی info@book-khamenei.ir

دموکراسی؛ قربانی جنایات سعودی

یادداشت‌روز ادامه از صفحه اول

در اینجا باید افزود رئیس‌جمهوری قانونی یمن- از دید سعودی‌ها- همان معاون دیکتاتور سابق یعنی علی عبدالله صالح است که پس از یک دوره کفالت ریاست‌جمهوری، در انتخاباتی فرمایشی و تک نامزدی با ۹۹ درصد آرا در سال ۲۰۱۲ میلادی بر مسند ریاست جمهوری نشست تا فرآیند انتقالی قدرت را اداره کند. آل‌سعود و حامیان ریاض در حالی از قانونگرایی و اهمیت سازوکارهای حقوقی-انتخاباتی در فرآیند بر سر کار آمدن دولت‌ها دم می‌زنند که هرگز حاضر نشدند انتخابات ریاست‌جمهوری سوریه و نتیجه نهایی آن را بپذیرند و در عمل کمر به سرنگونی دولت قانونی دمشق بستند.

نکته قابل تامل‌تر آنکه رژیمی از اعاده دموکراسی سخن به میان می‌آورد که خود در زمره دیکتاتورترین و تمامیت‌خواه‌ترین نظام‌های سیاسی جهان قرار دارد و به باور بسیاری از کارشناسان مقوله‌ای چون حق حاکمیت و حقوق و آزادی‌های شهروندی برای رهبران آن به هیچ‌وجه محلی از اعراب ندارد.

در جریان تحولات بیداری اسلامی در غرب آسیا و شمال آفریقا، توجیهاتی از جنس ادعاهای سعودی می‌توانست به منزله صدور حکم حمله نظامی به کشورهایی چون مصر و تونس باشد. این دو کشور که دیکتاتورهای آن زیر عنوان رئیس‌جمهوری قانونی در پی خیزش مردمی سرنگون شدند، براساس منطق سعودی باید به عرصه تهاجم نظامی کشورهایی چون عربستان تبدیل می‌شدند تا به هر قیمت ممکن دولت قانونی- بخوانید همپیمان یا وابسته- به حیات خود ادامه دهد.

در این میان، مواضع کشورهای غربی بویژه آمریکایی‌ها در حمایت از آل‌سعود قابل توجه است. براساس سنت لیبرالیست‌های دموکراسی‌خواه، دولت‌های دموکرات یا همان دموکراسی‌های غربی هرگز علیه هم نمی‌جنگند. هرچند ممکن است رخدادهای تاریخ معاصر به‌عنوان تاییدی بر این ادعا به کار گرفته شود اما تحولات یمن واقعیتی دیگر را برای چندمین بار نمایان کرد مبنی بر اینکه همین دموکراسی‌های غربی با ادعای حمایت از مردمسالاری ابایی از قربانی کردن حکومت‌های مردمی و نیز کشتار فجیع و هزاران نفری مردم بی‌دفاع کشورهای جهان پیش پای اهداف و منافع خود ندارند.

جنبش نرم‌افزاری
مجموعه گفت‌وگو با صاحب‌نظران
ناشر: اداره کل پژوهش‌های سیما | نوبت چاپ: اول-۱۳۸۴ |
قیمت کتاب: ۴۵۰۰ تومان | نشانی مرکز پخش:
تهران- بلوار کشاورز- خیابان ۱۶ آذر- نبش کوچه شهید طاهری - پلاک ۶۲ - واحد ۶ | تلفن: ۸۸۹۹۶۴۳۲ |
نمابر: ۸۸۹۹۶۴۳۱ | خرید اینترنتی و پستی: www.tapbook.ir

کارگزاران نظام و آرزوها ـ ۲

آنم آرزوست/۱۸۲ ادامه از صفحه اول

کارگزار نظام باشیم و شبانه‌روز در محل کار خود مشغول باشیم و آرزوهای دراز دنیوی داشته باشیم، هرچه بیشتر کار کنیم، بیشتر خدمت می‌کنیم یا باری بر دوش مملکت و مردم می‌گذاریم؟ معلوم است که بر مشکلات نظام و مردم می‌افزاییم. حالا کار ما ثواب دارد یا عقاب؟ جواب روشن است و توضیح نمی‌خواهد. نمی‌گویم خدمت را رها کنیم و عزلت بگزینیم بلکه می‌گویم خودمان را بسازیم و اصلاح کنیم. مرحوم آیت‌الله‌العظمی بهجت می‌فرمودند: «ما خرابیم، خدا کند بفهمیم که خرابیم تا به فکر اصلاح و درمان برآییم». [در محضر بهجت: ۱۷۵/۱]

دنبال تسبیح‌گردانی و ظاهرسازی هم نباشیم که فایده ندارد. تنها یک راه دارد: مراقبت دائمی و اصلاح دائمی درون. اگر انقلاب درونی حاصل شد و ما خود را در محضر خدا دیدیم که به مراد و مقصد خود رسیده‌ایم، اگرنه باید بدانیم داریم خودمان را در دنیا تثبیت می‌کنیم و آنگاه کار بر ما سخت می‌شود. ما باید از ته قلب با پیامبر اعظم(ص) و ائمه اطهار علیهم‌السلام بنالیم: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ دُنْيَا تَمْنَعُ خَيْرَ الْآخِرَةِ وَ مِنْ حَيَاةٍ تَمْنَعُ خَيْرَ الْمَمَاتِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَمَلٍ يَمْنَعُ خَيْرَ الْعَمَلِ؛ خدایا من به تو پناه می‌برم از دنیایی که خوبی آخرت را مانع شود و از زندگی دنیوی که مرگ خوب را مانع گردد و به تو از آرزویی که کار نیک را مانع است، پناه می‌برم». [مجموعه ورام: ۲۷۳/۱؛ مصباح‌المتهجد: ۶۴/۱]

این باید دعای هر روزه کارگزاران نظام باشد و تلاش کنند نیت و عمل‌شان هم بر همین مبنا باشد. کار در صورتی نیک و صالح است و ما را به خدا می‌رساند که همراه با غلبه آرزوهای دراز نباشد. بلکه من و شما که در صحنه عمل هستیم، بدانیم و ببینیم هم‌اکنون در محضر خداییم و پاسخگوی افکار و کردار خودمان هستیم. می‌ترسیم یا آسوده قدم برمی‌داریم؟ حتماً می‌ترسیم که اگر رسول پروردگار بیاید و ما را به برزخ ببرد، با این قلب و درون و افکار و کردار چه داریم که به پیشگاه خدا عرض کنیم. بنابراین اگر کارگزاران نظام و آنان که محل رجوع مردم هستند، چون روحانیان محترم، توانستند آرزوهای خود را مهار کنند، هم حال‌شان در محضر خدا فرق می‌کند و مدعیان لاف‌زن نیستند و هم کارشان، عمل صالح است. خداوند نیز عمل صالح آنان را از بین نمی‌برد: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا؛ کسانی که ایمان آوردند و کردار شایسته دارند، یقیناً ما مزد کسانی را که کار نیکو انجام دهند، تباه نمی‌کنیم». [کهف: ۳۰]

حال که چنین است، ضرورت دارد فکر چاره باشیم تا رذیله مهلک و بنیادبرانداز «آرزوهای دراز» را از جان خود بزداییم و از آن خلاص شویم. راه چاره چیست؟ باشد- اگر خدا خواست و زنده بودیم- برای یادداشت‌های آینده.

***امام جمعه شمیرانات**

پروژه پل

تیتر یک ادامه از صفحه اول

نکته قابل تامل حضور حمید بیگلری، عضو شورای روابط خارجی سنای آمریکا و همچنین افراد مساله‌دار منتسب به بهائیت از قبیل «کامران الهیان» است که علاوه بر سفرهای متعدد به اراضی اشغالی، دارای روابط نزدیکی با رژیم صهیونیستی هستند. حضور این عناصر بدسابقه در میان افراد حامی کنفرانس Bridge نشان‌دهنده اهداف پنهان برگزاری آن است.

شاخه ایرانی این تشکیلات در تلاش است با نزدیکی به معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت امور خارجه و برخی چهره‌های سیاسی دیگر اقدامات خود را مشروع جلوه دهد.

تشکیلات YGL به‌طور خلاصه، اهداف عمده ذیل را در کشور دنبال می‌کنند:

۱- شبکه‌سازی از گروه‌های غربگرا در داخل کشور
۲- تسهیل رفت و آمد افراد شبکه به داخل و خارج از کشور از طریق نفوذ به برخی وزارتخانه‌ها
۳- توانمندسازی NGOهای همسو با تشکیلات YGL در کشور
۴- ایجاد پوشش‌های مدنی، علمی، فنی و بهداشتی برای فعالیت‌های سیاسی
۵- ایجاد کانال دیپلماسی پنهان.

شاید اکنون رمزگشایی از مصاحبه اخیر باراک اوباما با روزنامه نیویورک تایمز و اشاره وی به نیاز دولت آمریکا به رفت و آمد در داخل ایران بسیار ساده باشد، چرا که آمریکایی‌ها کاملا آگاه هستند مردم ایران تمایلی به فعال کردن دوباره لانه جاسوسی این کشور ندارند لذا دولت ایالات متحده تلاش فوق‌العاده‌ای را برای داخل کردن مهره‌های جاسوسی خود به کشور و سوءاستفاده از فضای تعامل به‌وجود آمده دنبال می‌کند.

به‌خوبی مشخص است ایالات متحده در پشت پرده مذاکرات هسته‌ای اهداف براندازانه خود را پیگیری می‌کند.

هنوز هیچ کدام از تحریم‌ها ضدایران توسط دولت آمریکا تعلیق یا لغو نشده است اما تعداد زیادی از شهروندان آمریکایی غالبا دارای سابقه فعالیت سیاسی به بهانه سرمایه‌گذاری به کشور رفت و آمد می‌کنند اما هیچ قرارداد یا پیش قراردادی بین طرفین امضا نمی‌شود.

ظاهرا غفلت از گشت و گذار ۱۴ روزه خبرنگار اسرائیلی در ایران و بی‌توجهی دستگاه‌های مسؤول نسبت به این موضوع نیز چندان بی‌ارتباط با قوت گرفتن فعالیت این تشکیلات آمریکایی در کشور نیست.

شاید لازم باشد دستگاه‌های امنیتی در برخورد با اقدامات خصمانه دولت آمریکا در ایران جدیت بیشتری به خرج دهند و همچنین با مجازات عاملان این طرح به دولت آمریکا ثابت کنند کشورمان هرگز در قبال امنیت ملی ایران با هیچ کشوری تعارف ندارد و صرفا لفاظی دیپلماتیک نمی‌تواند سد بی‌اعتمادی میان ایران و غرب را فروبریزد.

از طرف دیگر ضرورت دارد دستگاه دیپلماسی کشور با طرح سوال از دولت آمریکا در قبال اقدامات خرابکارانه اخیر خود در ایران درباره حسن‌نیت آمریکایی‌ها در به ثمر رسیدن توافق احتمالی هسته‌ای کسب اطلاع کند. اما مهم‌ترین پیام رمزگشایی از طرح براندازی نرم نوین آمریکا برای مردم است که حتی با حصول توافق نمی‌توان از اقدامات خصمانه دولت آمریکا ضد ایران اسلامی غافل شد.